

AUSA · XXI · 154 (2004) p. 495-520 © Patronat d'Estudis Osonencs

APORTACIONS DOCUMENTALS SOBRE ELS ORÍGENS, ANYS DE JOVENTUT I FORMACIÓ DE SALVADOR GURRI, UN ESCULTOR ACADÈMIC

ELISENDA ASTURIOL CASTELLÓ
Universitat de Barcelona

Background and training of Salvador Gurri, an academic sculptor

L'article dona a conèixer noves dades sobre l'escultor tonenc Salvador Gurri Coromina i especialment sobre els seus anys d'infantesa, lligams, activitats professionals dels seus familiars i formació artística, aspectes fins ara no coneguts i que rectifiquen les notícies fins ara publicades que es referien a un Salvador Gurri escultor autodidacte, fill d'arquitecte i resident des de la mort del seu pare a la ciutat de Barcelona.

The article provides new data on Tona sculptor Salvador Gurri Coromina, particularly on his childhood, friendships, the professional activities of his family and relatives and his training as an artist, revealing aspects of his life which were unknown until now and that serve to correct information published up to now which referred to Salvador Gurri as a self-taught sculptor, son of an architect and a resident from the time of the death of his father in the city of Barcelona.

Paraules clau: Salvador Gurri, Tona, escultura barroca.

Keywords: Salvador Gurri, Tona, baroque sculpture.

Aquest article s'ha elaborat mitjançant la informació consultada i recopilada en la documentació de l'Arxiu i Biblioteca Episcopal de Vic (ABEV).

El nostre principal objectiu ha estat donar a conèixer noves dades de la vida de Salvador Gurri i Corominas: anys d'infantesa, lligams, activitats professionals dels seus familiars i formació artística de l'escultor tonenc, aspectes no coneguts i que rectifiquen les notícies fins ara publicades que es referien a un escultor autodidacte, fill d'arquitecte i resident des de la mort del seu pare a la ciutat de Barcelona.

Salvador Gurri i Corominas va néixer a la població de Tona (Osona) l'any 1749 i va morir a Barcelona el 1819. Són minses les publicacions que hi ha sobre aquest escultor i sobre com va viure els anys d'infantesa, ja que existia un buit important d'informació des de la seva data naixement fins a l'edat de vint-i-un anys.

La primera incongruència ja sorgeix en relació al lloc on va ser batejat; per uns, fou dos dies després del seu naixement a l'església parroquial de Sant Andreu de Tona, i per d'altres, a l'actual santuari de Lurdes de la mateixa població.

Cèsar Martinell ens diu que Salvador Gurri era fill de Jacint Gurri, arquitecte, la mateixa professió que tenia el seu oncle, Salvador Corominas, de la vila de

Centelles. Amb motiu de la festa major de Tona es van publicar diferents articles sobre l'escultor. L'any 1977, F. Fontbona, seguint la informació donada per C. Martinell, diu que era fill i nebot d'arquitectes (dissenyadors de retaules), mentre que altres autors com A. Pladevall (1990) i A. Lleopart i C. Puigferrat (1999), consideren que el seu pare i el seu oncle es dedicaven a la pagesia.

La documentació consultada ens permet assegurar que Salvador Gurri era l'únic fill de Jacint Gurri i Costa i de Francisca Corominas i Banyeras. Aquesta informació està confirmada per la partida de naixement de Salvador Gurri enviada el 31 de maig de 1777 a l'Academia de San Fernando de Madrid, que formava part de la documentació necessària, juntament amb d'altres requisits, per ser admès en l'acadèmia esmentada i que mesos abans havia demanat a Mn. Francesc Rovira, prevere i vicari d'aquella època de l'església parroquial de Sant Andreu de Tona, on l'havien batejat, i que aquest va extreure del fons parroquial, document expedit i signat el dia 20 de gener de 1777, que copiem de l'article publicat per C. Cid al *Boletín de la Biblioteca-Museo Víctor Balaguer de Villanueva y Geltrú*:

«Attestor et fidendo per praesentos ego infraescriptus Vicarius Ecclesiae Parochialis Sancti Andreae de tona Vicensis Diocesis, Principatus Cathaloniae, quod uno ex Parochialibus Baptismarum, in ejusdem Ecclesiae Scribania reconditis, et fideliter custoditis, existit discripta partita quaedam sub hoc tenor = Die vigesima septima mensis Januarj anno in dicta Parochiali sante Andreae de tona Vicensis Diocesis. Ego Franciscus Brufau Pbr. Vicarius prefacte Eccta. Solemniter baptizavi Salvatorem, Andream, Josephum natrium die vigesima quinta ejusdem mensis, ac anni filius legitimus natis Hijacinti Gurri Agricola Coli del Savall presentis Parochie et Francisca Gurri, et Corominas Conjugam Patrini fuerunt Salvador Corominas Agricola de Centellas, et Margarits Gurri uxor Vincenti Gurri Parochia Taradell, omnesque Vicen Dior, = Ut igitur praemissis propria manu feriptis indubia ab omnibus ubique fides adhibeaur firmiter que credatur. Ego Franciscus Rovira Presbiter et Vicarius praenominatae Parochialis Ecclesiae Sancti Andreae de Tona Diocesis Vicensis hic die Vigesima mensis Januarj anno á Nativitate Domini Millesimo septingesimo Septuagesimo septimo proprio calamo subferibo, & quo utor appano Si = Signado = gnum.»

Jacint Gurri, fadrister del mas Gurri de Sant Genís de Taradell, en un curt interval de temps que va del 30 de maig de 1745 al 17 de desembre de 1746 va signar dues capitulacions matrimonials. La primera vegada fou amb Maria Plans Sola, filla del masover del mas Vilamajor de Tona, on ja consta com a jove pagès masover del mas Savell; i després ho va fer amb Francisca Corominas i Banyeras, filla de Jaume Corominas, pagès hereu del mas Corominas de Santa Coloma de Centelles, i de Maria Banyeras. El fet que en aquestes segones capitulacions no aparegui citat com a vidu ens fa pensar que el primer matrimoni no va arribar a realitzar-se.

Salvador Gurri, com veiem, va néixer el 25 de gener de 1749 i fou batejat el dia 27 per Mn. Francesc Brufau, prevere i vicari de la parròquia de Sant Andreu de

Mas Savell. Tona. (Fotografia de l'autora).

Tona, amb els noms de Salvador, Andreu i Josep. Era fill de Jacint Gurri i Francisca Corominas i li van ser padrins els seus oncles Salvador Corominas, pagès de Centelles, germà de la seva mare, i Margarita Gurri, que hem de suposar que era la muller de Vicenç Gurri, pagès i hereu del mas Gurri de la parròquia de Sant Genís de Taradell.

Anys més tard, el 4 d'abril de 1754, el seu pare va entregar i signar el seu darrer testament a Pau Vall, rector de la parròquia de Sant Andreu de Tona, destruït possiblement com d'altres documents de la parròquia. No podem saber la data exacta de la mort, però sí que podem situar-la entre el dia 4 d'abril de 1754, moment en què fa el seu testament, i el 9 de maig del mateix any, en què la seva muller, Francisca, s'anomena vídua de Jacint Gurri i pren inventari dels béns en el mas Savell. Cinc mesos després, el dia 20 d'octubre, signa la venda d'un hort sembrat de blat de 15 quartans, propietat del seu difunt marit, per un preu de 30 lliures bars. a Josep Vila, teixidor de llana de la població de Tona. Quatre anys més tard, i amb data del 9 de març de 1758, Francisca Corominas va presentar comptes als tutors del seu fill, Salvador Gurri. Jacint Gurri va designar hereu universal el seu únic fill, Salvador, i nomenà com a tutors seus Salvador Corominas, hereu del mas Corominas de Santa Coloma de Centelles, i Vicenç Gurri,

hereu del mas Gurri de Sant Genís de Taradell, cunyat i germà respectivament.

Francisca Corominas, viuda deixada de Jacint Gurri, el dia 9 de març de 1758 va presentar els comptes de la casa als tutors del seu difunt marit, on figuren entre d'altres les despeses del metge, dels funerals, de vestir el fill i el corresponent pagament de 35 lliures per la masoveria del mas Savell. Seguidament, amb la mateixa data i en el mateix notari, consten els capítols matrimonials entre Josep Moret i Coma, paraire de Sant Pere de Roda de Ter, i Francisca Gurri i Coromina. Tots dos eren vidus i aportaven un fill cadascun al nou matrimoni. Josep Moret tenia un fill del seu primer matrimoni de nom Jaume Moret, que a la llarga seguiria l'ofici de paraire com el seu pare; i Francisca Gurri, que a partir d'aquest moment passa a ser Francisca Moret, tenia un fill, Salvador Gurri, que més tard seria un reconegut escultor. D'aquest maridatge en va néixer Josep Moret i Corominas, que l'any 1784 s'anomena jove escultor. L'única obra que coneixem d'ell fins ara és la que va realitzar juntament amb el seu germanastre, Salvador Gurri, i que va ser l'estàtua i font d'Hèrcules per al passeig de l'Esplanada, i que encara podem veure a la cruïlla del passeig de Sant Joan amb el carrer Còrsega, a la ciutat de Barcelona, estudiada i reproduïda per l'historiador J.-R. Triadó a *Història de l'art català*.

El nou matrimoni de la seva mare va comportar un canvi de residència, no pas a Barcelona, com fins ara s'havia mantingut, sinó a Roda de Ter, dins el mateix bisbat de Vic. El jove Salvador Gurri tenia nou anys i la seva estada a Roda no va ser gaire llarga, ja que dos anys més tard, el 12 d'abril de 1760, va signar, juntament amb els seus tutors i oncles, Vicenç Gurri i Salvador Corominas, un contracte d'aprenentatge per set anys amb Antoni Real i Vernis, escultor de Vic, de fama reconeguda, com la que tenien el seu germà, Vicenç Real, o Pere Costa, Carles Morató i d'altres, menys coneguts, com els també germans Jaume i Pere Anton Soler, que treballaven en diverses esglésies i per altres comitents de la comarca d'Osona. Resta pendent de fer un estudi seriós que ens serviria per situar els escultors i obradors existents en aquesta època.

Pel que fa al seu mestre, Antoni Real i Vernis (Vic, 1728-1797), era fill de Josep Real i Homs, també escultor. Juntament amb el seu germà Vicenç treballaven al taller d'escultura patern, i tenien l'ajuda d'un altre germà, Joan, que treballava en l'ofici de pintor i daurador. El seu pare, Josep Real i Homs, va morir l'any 1754 i suposem que al voltant de l'any 1759 els dos germans van muntar cadascun el seu propi taller, encara que els podem trobar treballant moltes vegades conjuntament en un mateix encàrrec. Entre els anys 1760 i 1767, època a la qual corresponen els set anys d'aprenentatge de Salvador Gurri amb el seu mestre, Antoni Real, aquest va contractar i obrar el retaule major de l'església parroquial de Sant Pere d'Alp (Cerdanya) i el retaule del Sant Crist de Sant Pere de Sora (Osona). Anteriorment, l'any 1759, el trobem documentat realitzant un retaule per a l'església del convent dels Trinitaris de Vic (Osona).

El fet de no haver trobat cap document de cancel·lació del seu aprenentatge, ni cap època de l'escultor rebent una quantitat de diners penalitzant l'incompliment del contracte, ens reafirma que aquest es va dur a terme. És desconegut per a nosaltres si va mantenir posteriorment cap tipus de vinculació professional o personal amb el seu mestre, ja que no apareix com a testimoni en cap dels docu-

Mas Savell. Tona. (Fotografia de l'autora).

ments notariais signats pel seu mestre i tampoc apareix relacionat en cap moment com a escultor en els llibres del cadastre a la ciutat de Vic. Suposem que una vegada finalitzat el seu aprenentatge, l'any 1767, va anar a la ciutat de Barcelona. La primera obra documentada de Salvador Gurri, seguint la informació donada per C. Cid, correspon al retaule del Sant Crist i les Ànimes per a l'església de Sant Antoni a Vilanova i la Geltrú, costejat pel Sr. Josep Soler, dedicat a transportar amb els seus vaixells tot tipus de mercaderies a Amèrica. El contracte es va signar l'any 1770 amb un preu estipulat de vuit-centes cinquanta lliures, pagadores a la manera corrent de l'època, amb tres pagaments iguals: el primer en el moment del contracte, el segon a la meitat de la realització de l'obra i el tercer una vegada acabat i plantat el retaule. L'any 1772 consta que havia treballat l'escultura de l'altar de la Mare de Déu de l'Esperança de Santa Maria del Mar de Barcelona. Una procura signada i datada a Vic el dia 24 de gener de 1776 per Francisca Moret i Corominas, vídua deixada en segones núpcies de Josep Moret, paraire, al seu fill Salvador Gurri, l'anomena com a mestre escultor a la ciutat de Barcelona. L'any 1777, Cèsar Martinell ens confirma que Salvador Gurri ja tenia un obrador consolidat amb ajudants establert a Barcelona.

APÈNDIX DOCUMENTAL

1

30 de maig de 1745

Capítols matrimonials d'en Jacint Gurri Costa i Maria Plans Sola

Arxiu i Biblioteca Episcopal de Vic (ABEV), Arxiu de la Cúria Fumada (ACF)-3483 (notari Joan Padrosa, Capítols matrimonials 1740-1751), f. 126-128.

Die XXX May MDCCXXXV

En nom de Deu Sia Amen

Avingut es Y per gràcia del esperit St. Concordat que Matrimoni sia fet per y entre Jacintho Gurri jove pagès massover del mas Savell de la parròquia de St. Andreu de Tona bisbat de Vich, fill legítim y natural de Joan Gurri també pagès hereu del mas Gurri de la parròquia de St. Genis de Taradell del mateix bisbat de Vich y de Maria Gurri y Costa cònjuges defunts de una part, e Maria donzella filla legitima y natural de Josep Plans pagès masover del mas Vilamajor de dita parròquia de Tona y de Magdalena Plans y Sola Sagalés muller sua vivents de part altre; de y per rahó del qual matrimoni són estats fets pactats y firmats y jurats los capítols matrimonials segents:

Primerament lo dit Joseph Plans pare de la dita Maria donsella per favor y contemplació del present matrimoni y en paga y satisfacció de tots drets de legitima paterna y materna, y suplement de aquella part del creix de la dita sa mare, y per tots, y qualsevols altres drets a ella tocants, y pertanyents e tocar y pertànyer podents y devents ara, y en lo esdevenidor en los béns de dits sos pares tant per las ditas, com per altres qualsevols causes y rahons de bon grat y certa sciència ab donació pura perfeta simple e irrevocable que's diu entra vius dóna a favor de dita Maria sa filla com a ben mereixent, present y baix acceptant, y als seus y a qui ella voldrà, perpètuament, cent lliuras barcelonesas dos caixas ab joyes vestits novials y manto a coneguda de dit donadors; Las quals cosas li promet donar, y pasar en esta forma; so és caixas, ab joyas y demás appèndices dotaes lo dia de las esposalles entre dits (Déu Volent) esdevenidors cònjuges en fas de Sta. Mare Iglésia celebradoras cinquanta lliuras de dit dia de las esposalles a un any, y las restants sinquanta lliuras de dit dia a dos anys pròxims e immediatament següents sens dilació ni excusa alguna, ab restitució y esmena de totas misiones, y despesas y ab obligació de tots sos béns mobles e immobles haguts, y per haver. La qual donació fa ab pacte que si dita Maria donzella morirà quant que quant ab fills legítims y naturals, y de legítim y carnal matrimoni procreats mascles o fembres un o molts o ab tals algun dels quals pervindrà o arribarà a edat de fer testament que pugua disposar de tot a sas liberas voluntats, e morint sens dits fills ningun dels quals arribarà a edat de fer testament que tantsolament pugua disposar de la tercera part de ditas cosas donadas lo restant emperò torne y pervinga e tornar y pervenir hage a dit donador si viurà e si no viurà a son hereu y legítim successor. Y axy ab dit pacte, y no sens aquell promet la present donació y tot lo en ella contengut haver sempre per ferma y agradable, Y no revocar-la per alguna causa o rahó sots obligació de dits sos béns ab totas renunciacions necessàries degudas y pertanyents llargament y ab jurament, e present la dita Maria donzella accepta la precedent donació per lo dit son Pare a ella feta ab los pactes predict, al qual

expressament consent ab referiment de moltes gràcias y besament de mans que li'n fas.

Ítem la dita Maria donzella fent estas cosas de voluntat y consentiment de dit son pare y de altres parents y benevolents seus dóna, constitueix y aporta en dot y en noms de dot sua al sobredit Jacintho Gurri son esdevenidor marit las ditas dent lliuras y demás appèndices dotals que per lo dit son pare, en lo antecedent capítol de donació li són estadas donadas, y en dot pagar promesas: volent que lo dit Jacintho son esdevenidor marit en virtud del present constitució dotal demane exigisca y cobre la dita sua dot y los fruyts de aquella seus propis fasse per millor suportar los càrrechs del present matrimoni comtant aquell, fins emperò lo dit matrimoni, y sempre que's tindrà lloch la restitució de dot ella y los seus recobren aquella salva la propietat. La qual constitució dotal fa ab cessió y mandato de tots drets, y accions constitució de procurador com en cosa pròpia y altres necessàrias, y en semblants posar acostumadas, prometent la present constitució dotal haver per ferma, y agradable, y no revocarla per alguna cosa ó rahó sota obligació de tos sos béns mobles e immobles presents y esdevenidors ab totas renunciacions necessàrias degudas y pertanyents llargament, y ab jurament.

Ítem lo sobredit Jacintho Gurri acceptant la dita constitució dotal a ell per la mencionada Maria esdevenidora muller sua sobre feta y atesa, y considerada aquella li fa creix augmento donació per noces de trenta lliuras sis sous y vuyt diners que són la tercera part de dit dot: Lo qual dot y creix li salva y assegura, assigna y consigna en y sobre tots y sengles béns y drets seus mobles, e immobles haguts y per haver y aquellas li promet restituhir y tornar sempre ques restitució de dot, y solució de creix tingan lloch; volent que la dita Maria donzella tan quant naturalment viurà, ab Marit y sens ell, ab infant o infants, y sens aquells tinga y possehesca la dita sua dot del modo y forma aquell ca li pertany, lo dia emperò del òbit de dita Maria lo dit creix torne y pervinga al infant o infants del present matrimoni naixedors en forsa de donació que ab lo present als ne fa, y per ells al notari infrascrit com a pública persona rebent acceptant, y estipulant, y en defecte de sobrevivensa de tals infants lo dit creix torne y pervinga e tornar y pervenir hages a dit donador si viurà e si no viurà a son hereu y legítim sucesor. Prometent la present carta dotal y de espoli y totas y sengles cosas en ella contengudas haver sempre per fermas y agradables y no revocar-las per alguna cosa o rahó sots obligació de tots sos béns mobles e immobles presents y esdevenidors. Renunciant a qualsevol dret tal revocació permetent llargament, y ab jurament.

Ítem la dita donzella tenint-se per contenta y plenament satisfeta del que per lo dit Joseph Plans son pare li és estat donat en dot y pagar promès per los dits y baix escrits drets fa y firma a favor de aquell llargament y bastants absolució, difinició y remisió de dits drets de legitima paterna y materna y suplement de aquellas part del creix de la dita sa mare y de tos y qualsevols altres drets, y accions a ella tocants y pertanyents e tocar y pertànyer podents y devents ara y en lo esdevenidor en los béns de dits sos pares tant per las ditas com per altres qualsevols causas y rahons. Salvas emperò y fets a si y als seus tots vincles, substitucions y successions ab testament o ab intestat esdevenidoras. Prometent en virtud de las presents a dit son pare no convenir-lo en judici ni fora de aquell per rahó de dits drets: imposant-se a si y als seus silenci, y callament perpètuu fent-li pacte y firmissim de no demanar-li més cosas alguna. Y promet també en las presents absolució y difinició y totas y sengles cosas en aquellas convengudas haver per

fermas, y agradables Y no revocar-las per alguna causa o rahó sots obligació de tots sos béns mobles e immobles presents y esdevenidros llargament y ab jurament; en virtut del qual per ésser menor de vint y sinch anys, major emperò de vint y hu renuncia al benefici de sa menor edat restitució *in integrum* demanant. Finalment volen las ditas parts, que dits capítols y qualsevol de aquells ne sian fetas per lo notari avall escrit tantas còpias quantas demanadas ne seran per aquells que hi pretendran tenir interès.

Et ideo nos dictas partes laudantes et approbantes per dicta pacta seu capitula et omnia et Singula in illis et illorum quolibet contenta convenimus, et bona fide promittimus una pars nostrum alteri, et nobis ad invicem et visissim ea omnia attendere et complere, tenere, et observare, proximus ipsis et illorum quolibet est declaratum et sub eisdem declarationibus renuntiationibus, et clausulis, ni illis respective quibus ..espuissi.

Actum ut supra

Testes sunt Dominicus Simon..et Carolus Salgót Nott. Regis Vici Civis= Jascintho Gurri= Per dits Joseph Plans, y Maria Plans qui diuen no saber de escriurer Carlos Salgot altre de dits testimonis.

2

17 de desembre de 1746

CAPÍTOLS MATRIMONIALS D'EN JACINT GURRI I FRANCISCA COROMINAS

ABEV, Arxiu Notarial de Vic (ANV) – 171 (Miquel Casanovas, notari de Centelles, manual de 1746), f. 254-256.

Die XVII Mensis Decembre de Centelles Vicensis Diocesis

En nom de Nostre Senyor Déu Jesuchrist sia y de la gloriosa humil Verge Maria mare sua Amen.

Tractat y per gràcia del Esperit St. Concordat que Matrimoni sia fet per y entre Jacinto Gurri pagès habitant en la parròquia de Sant Andreu de Tona bisbat de Vich fill legítim y natural de Joan Gurri pagès de la parròquia de St. Genis de Taradell de dit bisbat y de Maria Muller sua defunts de una, e Francisca Corominas donzella filla legitima y natural de Jaume Corominas pagès hereu de mas Corominas de la parròquia de Sta. Coloma de Centellas del referit bisbat de Vich y de Maria cònjuges vivents de part altre per rahó del qual matrimoni entre las ditas personas són estats fets y firmats los capítols matrimonials y pactes següents.

Primerament Salvador Corominas germà de la dita Francisca per lo amor li aporta y en matrimoni collocada per contemplació del present matrimoni y per totes és a saber parts de heretat y legítimas suas paterna y materna y suplement de aquellas y per la part del creix augment o donació per no [...] a la dita Francisca pertanyent en lo creix augment o donació per noces a la dita mare sua fet per lo dit son pare en temps de llurs núpcias y per tots y altres qualsevols drets y accions a ella pertany y pertanyer podents y devents ara y en lo esdevenidor en las heretats y bens dels dits sos pares tant per las ditas com per altres qualsevols causas y rahons y altrament de sa mera y espontànea voluntat dóna y per títol de donació pura perfeta simple e irrevocable que's diu entre vius atorga y consent a la dita Francisca germana sua com a ben mereixent, present y avall acceptant, y als seus y aquí ella

voldrà perpètuament cent cinquanta lliuras barcelonesas dos caixas ab sas joyas, vestits nuvials y manto a coneguda de dit donador, pagador en esta forma, ço és Seixanta lliuras barcelonesas y ditas dos caixas ab sas joyas, vestits nuvials y manto lo die de Nostra Sra. de Agost pròxim vinent y las restants noranta lliuras de dit dia de Nostra Sra. de Agost pròxim vinent a un any, lo que Promet acomplir sens dilació ni excusa alguna ab restitució y esmena de totas missions y despesas e ab obligació de tots sos béns mobles e immobles haguts y per haver ab totas renunciacions necesàries y pertanyents. E aquesta emperò donació fa y fer entén lo dit donador a la dita Francisca germana sua ab las emperò pacte, vincla y condició que si la dita Francisca morirà quant que quant ab infant o infants *id est* liberis legítims y naturals, mascles o fembras, un o molts, algú dels quals pervindrà a edat de fer testament, en dit cas puga la dita Francisca testar dispòndrer y ordenar y fer a sas liberas voluntats de totas las ditas cosas donadas. Si cas emperò serà que la dita Francisca morirà quant que quant sens dits fills *id est* liberis legítims y naturals, mascles o fembras, un o molts, o ab tals ningú dels quals arribarà a dita edat de fer testament, puga en dit cas la dita Francisca testar dispòndrer y ordenar o fer a sas liberas voluntats de cinquanta lliuras barcelonesas de tant solament, y las restants cent lliuras junt ab ditas dos caixas ab sas joyas, vestits nuvials y manto, en lo ser se trobaran, sien, tornen y convingan e tornar y pervenir hagen a ell dit donador si viurà, e si no viurà a son hereu o successor universal o aquell o aquells que ell haurà volgut, disposat y ordenat de paraula o en escrits entre vius ab testament o en altre qualsevol manera. E promet y jura corporalment y solemne que la present donació tindrà per fermas y agradables, y contra aquellas no farà ni vindrà ni aquelles revocarà per rahó de ingràtitut inòpia necessitat o uffensa ni per altre qualsevol causa o rahó. Renunciant a la lley tal revocació permetent. Y la dita Francisca accepta la dita donació ab los pactes predits als quals expressament consent ab moltas gràcias que'n dóna al dit son germà.

Ítem la dita Francisca consella fent estas cosas de voluntat y consentiment del dit son germà y de altres parents seus dóna, constitueix y aporta en dot per dot y en nom de dot sua al dit Jacinto Gurri esdevenidor marit seu las ditas cent cinquanta lliuras barcelonesas duas caixas ab sas joyas, vestits nuvial y manto per lo dit son germà a ella en lo precedent capítol de donació donadas, volent y consentint que lo dit esdevenidor marit seu en virtut de la present constitució dotal demana exigisca y reba tota la dita sua dot y los fruyts de aquella seus propis fàssia per millor suportar los càrrechs del present matrimoni. Finit emperò lo dit matrimoni y en tot cas lloch y temps que restitució de dot hage y tinga lloch, ella y los seus recobren salva la propietat de la dita sua dot sens empaig ni contradicció alguna de ell ni dels seus, la qual constitució dotal a ab cessió y mandato de tots drets, y accions, constitució de procurador com en cosa pròpia, clàusula de íntima y altres necesàries, y ab promesa que la present constitució dotal y totas y sengles cosas sobreditas tindrà per fermas y agradables y contra aquellas no farà ni vindrà per alguna causa o rahó sots obligació de tots sos béns mobles e immobles haguts y per haver, ab totas renunciacions necesàries, degudas y pertanyent, y ab jurament llargament.

Ítem lo dit Jacinto Gurri accepta la dita constitució dotal per la dita Francisca donzella esdevenidora muller sua a ell desobre feta de las ditas cent cinquanta lliuras barcelonesas duas caixas ab sas joyas, vestits nuvials y manto, y atesa y considerada aquella li fa creix, augment o donació per noces de cinquanta lliuras barcelonesas, lo qual dot y creix, augment o donació per noces li salva y assegura en y sobre tots y sengles béns seus mobles e immobles haguts y per haver, veus,

drets, foras y accions suas. E la dita dot y creix li promet restituir y tornar en tot cas lloch y temps que restitució de dot y solució de creix tingan lloch, y en cas tindrà lloch la dita restitució de dot en dit cas promet restituir-lo y tornar-lo ab ésser rebut sens dilació ni excusa alguna ab restitució y esmena de totas missions y despesas e ab obligació de tots y sengles béns seus mobles e immobles, haguts y per haver, ab totas renunciacions necessàries degudas y pertanyents. E vol y consent que la dita Francisca donsenlla esdevenidora muller sua hage, reba, tinga y possehesca tota la dita sua dot y creix tot lo temps de la vida sua natural ab marit y sens marit ab infant y sens infants, y sens emvaig ni contradicció alguna de ell ni dels seus. Lo die emperò del òbit de dita Francisca donsenlla hage tinga y posehesca tota la dita sua dot del modo forma y manera que aquella li pertany; lo dit emperò creix o donació per nocés torne y pervinga e tornar y pervenir hage al infant o infants *id est* liberis que del present matrimoni seran procreats, al qual o als quals en cas de existència de aquells, ara y per lashoras los ne fa donació pura perfeta simpla e irrevocable que's diu entre vius en mà y poder del notari dels presents capítols com a pública persona per los dits infant ó infants rebent acceptant y estipulant. Si emperò los tals infants o infants no y sobreviuran, alashoras y en dit cas lo dit creix augment o donació per nocés sa torne y pervinga a ell dit donador si alashoras viurà, e si no viurà a son hereu o successor universal o aquells que ell haurà volgut, disposat y ordenat, de paraula o en escrit, entra vius, ab testament o en altre qualsevol manera. E promet y jura corporalment y solemna que la present carta dotal y d'espoli y totas y sengles cosas en aquella contengudas haurà fermes y agradables, y contra aquellas no farà ni [...] ni revocarà per rahó de ingratitud, inòpia, necessitat o offensa ni per altre qualsevol causa o rahó, renunciant en en assò a qualsevol dret y lley que valer y ajudar-s'i pogés, y ab jurament llargament. Ítem la dita Francisca donsenlla tenint-se per contenta, pagada y satisfeta del que desobre per lo dit son germà li és estat donat, per los dits y baix escrit drets y firma al dit son germà llargas y bastant donació, absolució, diffinició y remissió, renunciació i fi, cessió y translació de totas és a saber parts de heretat y legítimas suas paternas y maternas y suplement de aquellas, y de la part y porció del creix, augment o donació per nocés de la dita mare sua a ella fet per lo dit son pare en temps de llurs núprias a dita Francisca tocant y pertanyent, y a ella dita Francisca y als altres fills del matrimoni de dits sos pares estipulat, y de los llegats a la mateixa, y de tots y qualsevols altres drets, y accions a ella dita Francisca tocants y pertanyents y tocar y pertànyer podent y devent, ara y en lo esdevenidor en las heretats y béns de dits pare y mare seus tant per las ditas com per altres qualsevols causas y rahons, y salvas emperò y reté a ella y als seus vincles, substitucions, fideicommissos, successions ab testament o ab intestat esdevenidoras, la qual donació, absolució, deffinició, remissió, renunciació, y fi, cessió y translació fa son germà ab promesa de no convenir-lo en judici ni fora de ell per los dits drets, imposantse a ella y als seus scilenci y callament perpètuu o fent-li pacte firmissim de no més demanar-li cosa alguna. Prometent que la present donació, absolució, definició, renunciació, remissió y fi, cessió y translació y totas sengles cosas sobreditas sobreditas tindrà per fermes y agradables, y contra aquellas no farà ni vindrà per alguna causa o rahó, sots obligació de tots sos béns mobles e immobles, haguts y per haver, drets, veus y accions suas, ab totas renunciacions necessàries, degudas y pertanyents y ab jurament llargament.

Ítem és pactat, avingut y concordat entre las ditas parts que si cas serà que lo dit Jacinto Gurri morirà quant que quant, sobrevivnit-li la dita Francisca Corominas

esdevenidora muller sua, y taxarà fills y fillas, un o molts, del present matrimoni, al qual o als quals la dita Francisca donsenlla sobreviurà, y al contrari si cas serà que la dita Francisca morirà sobrevivint-li lo dit Jacinto Gurri esdevenidor marit seu deixant fills o fillas, un o molts, del present matrimoni, al qual o als quals lo dit Jacinto Gurri sobreviurà, que en dits casos y quiscú de aquells la una part a la altre per rahó de las personas de dits fills o fillas o algú de aquells així premorts renunciarà al dret de sobreviurer ni altrament per rahó del sobreviure de aquells no puga alguna de las ditas parts guanyar cosa alguna ni adquirir dret algun en los béns de la altre per quant ab thenor de la present la una part a la altre renuncia al tal dret de sobreviurer. Prometent vicitudinàriament no convenir-se en judici ni fora de ell per rahó de dits drets, imposant-se la una part a la altre *ad invicem, et vicisissim* silenci, y callament perpètuu, fent-se recíprocament pacte firmíssim de no més demanar-se cosa alguna per ocasió de dits drets, renunciant a qualsevol dret y lley a estas cosas obviant, y ab jurament llargament.

Ítem és pactat avingut y concordat entre las ditas parts que si per cas la dita Francisca premoria al dit Jacinto Gurri esdevenidor marit seu y deixalla fills o fillas del present matrimoni y lo dit Jacinto Gurri tornera a Casar, en tal cas, fills per fills y fillas per fillas los fills y fillas del present matrimoni sian preferit. Altrament si cosa al contrari se trobarà ordenada sia aquella *nunc tunc* de ningun valor per ser la voluntat de ditas parts que los fills y fillas del present matrimoni com està dit sian preferits als fills y fillas de altre qualsevol matrimoni, fills per fills y fillas per fillas.

Finalment volan las ditas parts que de dits capítols y qualsevol de aquells ne sian donadas tantas còpias quantas ne seran demanadas.

Et ideo nos dicta partes laudantes, approbantes, ratificantes et confirmantes, presenta capitula matrimonialia et pacta illorum, et omnia et singula in eis et eorum quolibet contenta convenimus et bona fide Promittimus Una pars nostrum alteri ad invicem et vicissim ea attendere et complere pro ut adquemlibet nostrum pertinet et in ipsis et eorum quolibet capitulis et pactis expressum [...] et sub eisdem obligationibus renuntiationibus et clausulis in illis respective quibus refertur expressis. Actum Ut Supra.

Testes sunt D. Joannes Casanovas clericus et Josephus Carbonell agricola ambo villae dicta Sta. Columba de Centelles

Signat Salvador Corominas predit. Per dits Jacinto Gurri y Francisca Corominas, Joan Casanovas testimoni predit.

INVENTARI DELS BÉNS DE JACINT GURRI PRES PER LA SEVA MULLER FRANCESCA COROMINAS

ABEV, ANV- 161 (manual de1733-55 de Miquel Casanovas, notari de Centelles).

Die VIII mensis maii anno a Nativitate Domini MDCCLIII in parochia Sancti Andrea de Tona Vicensis diocesis.

Inventarium de hereditate, et bonis, quo fuerunt Hyacinti Gurri quondam agricola parochia Sancti Andrea de Tona Vicensis Diocesis, umptum per Francisca Gurri ejus viduam, uti thenutariam hereditatis et bonorum omnium fuerunt ejusdem quondam viri sui pro suis dote, et sponsalio, ac aliis juribus, et creditis suis quos habet, et habere debet in ipsa hereditate, et bonis quo fuerunt relati quondam viri sui juxta antiquam, prescriptam, ac laudabilem, consuetudinem Barcinone, constitutionemque Cathaluna Generale Perpiniani editam, "Hac nostra" incipiens, in quaquidem hereditate inveniuntur bona infrascripta, et sequentia.

En las casas del mas Savell de dita parròquia de Tona que habitava dit defunct se ha trobat lo següent.

En la entrada

Primo tres fangas, tres axadas, quatre axadells, y uns cavafems usat.

Ítem unas arpellas, y dos forcas de ferro usat.

Ítem tres destrals, la una gran, y las dos petitas usadas.

Ítem quatre covas grans, vint cistellas de totas sorts, y dos polleras usat.

Ítem sis tascons, y una massa de estallar llenya usat.

Ítem una sort de forcas venteras, y de girar palla..usat.

Ítem una rentadora, y dos picadors de roba usat .

Ítem dos massas de estarrossar, y una pala prima de ferro usat.

Ítem uns corbeys, y un ganxo de payer usat.

Ítem un rascle ab puas de ferro, ab sas llevas usat.

Ítem un espigó, y un estarrossador usat.

En la Cuyna

Primo uns clamàstechs, tres ollas de ferro, la una gran, la altre petita, y la altre mitjansera, unas llevas de ferro, y sis cobertoras de ferro, las tres per ditas ollas, y las altres tres petitas usadas.

Ítem una caldera, y un parol tot de aram mitjanser usat.

Ítem una olla petita, y una escumadora tot de aram usat.

Ítem dos ganivets de tallar pa usats, y dos llums de ferro també usats.

Ítem una pahella de aram mitjansera usada.

Ítem deu culleras, y dos forquillas de llautó usadas.

Ítem tres culleras de plata petitas a la vellura usadas.

Ítem un morter de pedra ab sa mà de fusta usada.

Ítem una galleda del pou usada y una sort de vidre.

Ítem una sort de llossa, y culleras de fusta usadas.

Ítem una sort de terrissa blava y roja y altre de pisa usada.

Ítem una pala, y una [...] del forn usat.

Ítem tres sadassos, lo un de seda, y lo altre de pèl de camell usats

En lo menjador

Primo un martell, y unas estanalles usat.

Ítem unas debaneras sens peus, y una sort de arpis, y fiolsas usat.

Ítem una imatge del St. Christo ab sa creu, y peu dorat.

En la sala

Primo dos bancas, la una gran, y la altre mitjansera usadas.

Ítem una romana mitjansera usada.

En lo aposento ahont morí lo defunct

Primo setanta sinch lliuras de fil de estopa, y vint lliuras de fil de bri de cana.

Ítem quaranta dos canas, y un palm de draps de bri, y sinch canas, y dos palms de estopa de cànam.

Ítem quaranta sinch lliuras de bri de cànam sens filar.

Ítem un llit de peu de gall usat sens guarnir.

Ítem sinch màrfegas, y quatre flassadas, la una nova, y las altres de sa color usadas.

Ítem sinch vànovas de cànem ab cotó usadas, y las altres llisas novas.

Ítem dinou llansols, los set de bri, y los altres de estopa usats.

Ítem onse tovalles mitjanseras, las sis mostrajadas, y las altres llisas.

Ítem catorse tovallons de bri, y estopa de cana, y dos tovallolas de bri usat.

Ítem set camisas de home de bri usadas.

Ítem dotse axugamans usats.

Ítem quatre cuxineras de bri, y quatre cuxins plens de llana usat.

Ítem dos caixas de alba ab son pany y clau molt usada, dins las quals es la roba de vestir, y calsar del defunct, que consisteix en dos capas la una de panyo, y la altre de cordellats, dos gambetos, lo un de borell, y lo altre de cordellats, dos jupas de cordellats, dos camisolas de sargeta, dos calsas, las una de cordellats, y las altres de cuixo, dos parells de mitjas, dos parells de calsons, dos parells de sabatas ab unas civellas de llautó, uns sochs, uns esclops, un sombrero, y una barratina vermella usat.

Ítem vint, y sis botons de plata plans, y vint, y un de llautó usats.

Ítem una sort de llibrets, y tres navajas usat.

En lo Graner

Primo dotse sachs, los vuy emontonats, y los altres llisos, y dos morralets usat.

Ítem una mitja quartera, un tres cortans, un mesuro, y un picotí usat.

Ítem tres garbells, y un erer usats, y vuyt quarteras de glans.

En las corts

Primo un parell de bous, lo un morisco, y lo altre roig de mediana estatura molt vells .

Ítem dos geus, dos tirandas, y dos morrals usat.

Ítem dos aradas guarnidas usadas.

Ítem dos burras rossas de mediana estatura la una molt vella, y la altre de sis anys, un polli de un any, y una euga de vuyt anys.

Ítem quatre trujas, las dos vellas, y las altres jovas.

Ítem sinch nodrissos petits de valor una lliura deu sous quiscun poch mes poch menos.

Ítem vint ovellas ab disset anyells, y sis bassivas, y las dos ovellas prenys.

Ítem onse gallinas, un gall, y deu polls.

Ítem unas bragadoras usadas.

Ítem un tocino, y mitg de cansalada que pesa sinquanta tres carnisseras, y una sort de botifarras, y greix.

Ítem tres sagins que que pesan onse carnisseras.

Ítem quatre fals, unas alforjas un rodador, y cortinas de llit usat.

Ítem quatre gavadals, una banca, y una sàrria usat.

Ítem totas las sembradas, y guarets com se acostuma haver-hi en lo present temps los demás anys en dit mas Savell, y una quartera, y mitja de llagum fet.

Ítem aquella casa ab son hort detrás ella contiguo que dit defunct quant vivia tenia y possehia en lo lloch de dit St. Andreu de Tona detinguda dit hort sis cortans de sembradura de forment poch mes, o menos.

Hoc autem bona, et non alia, nec plura hereditati dicti defuncti pertinentia, et spectantia ad presens invenirse confessa dicta Francisca Gurri vidua, probet tant quod in futurum invenerit aliqua alia bona hereditatis..ea omnia in presenti inventario continuabit, seu aliud de novo facit reportorium promisit que dicta bona custodire, et pertinere quobiescumque restitutio dicti inventarii fuerit locus, incontinenti cum inde fuerit requisita, sub bonorum omnium..obligatione, et omni juris, et facti renuntiatione ad hoc necessaria, pariter, et cautelas. Actum ut supra.

4

20 d'octubre de 1754

VENDA DE FRANCISCA GURRI I COROMINAS D'UN HORT PROPIETAT DE JACINT GURRI, EL SEU DIFUNT MARIT.

ABEV, ANV-179 (manual de Miquel Casanovas, notari de Centelles, 1754). f. 232 bis-233 bis.

Die XX mensis octobris anno a nativitate Domini MDCCLIII

In Dei nomine. noverint universi quod ego Francisca Gurri et Corominas vidua Hyacinthy Gurri agricola parochia Sancti Andreae de Tona Vicens diocesis, pro expeditione aliquorum negotiorum meorum mihi perutilium quo aliter minori damno bomorum meorum subvenire nequeo quam per viam venditionis infrascripta, grattis et ex mea certa scientia, per me et meos heredes et successores quoscumque vendo et ex causa venditionis concedo vobis Josepho Vila, lana paratori loci dicti Sancti Andreae de Tona, presenti et inferibus acceptanti, et vestris et quibus volueritis, perpetuo, totum integriter illum hortum tinentiae sive seminatura quinque cortanorum frumenti parum plus vel minus situm dicta parochia de Tona retro dictum locum, et ad latus horti vestri dicti emptoris, cum introitibus, exitibus, omnibusque juribus et pertinentiis suis universis. Pro ut terminatur dictus hortum quem cum presenti vobis vendo, ab oriente cum honoribus cultis mansi Canal dictae parochiae de Tona vocatis *los Horts de la Costa*, a meridie cum horto domorum quo fuerunt dicti quondam Hyacinti Gurri viri mei partim, partim cum corrali Jacobi Cuberta agricola dicti loci de Tona, et partim cum domo et horto vestris dicti emptoris, ab occidente partim cum horto domorum heredum Joanni Susany Agricolae relati loci de Tona, partium cum horto domorum Theresa Sellas uxoris Michaelis Sellas et Rovira lana paratoris ejusdem loci de Tona, partim cum horto heredum Joannis Romeu quondam agricolae ipsius loci, et partim cum dicto vestro horto dicti Josephi Vila emptoris, et a certio cum honoribus prefati mansi Canal. Et tenetur dicti hortus et quem cum presenti vobis vendo sub dominio libero et francho alodio baneficii sub invocatione Sanctorum Lucae et Blasii in sede Vicensis per Barengarium de Vilagaya instituiti et fundati, ad certum annum censum quem vos dictus emptor et vestri anno quolibet perpetuo solvere habeatis et teneamini absque damno, et missione mei et meorum. Et spectat dictus et hortus ad me meis certis, justis, et legitimis titulis Hanc autem venditionem facio vobis, et vestris sicut melius dici potest, et intelligi cum pacto tamen, et conditione infrascripto et sequenti videlicet: *quo vos dit comprador tingau obligació de fer una paret en dit hort, a la part de solixent, que dividesca*

dit hort ab lo present a vos venut ab los honors de dit mas Canal, et sic cum dicto pacto, et conditione extraho praefata de jure dominio, et proprietate mei, et meorum eademque in vestris et vestrorum dominium, et posse mitto, et transfero pleno iure ad habendum, et perpetuo possidendum, et inde vestras faciendum voluntates absque contradicione aliqua mei et meorum. Promittens tradere vobis, vel cui volueritis, possessionem corporalem seu quasi praedictorum quae vobis vendo, et in ea faciam vos et vestros perpetuo existere potiores vel vos aut vestri possitis vestra et eorum propria auctoritate ipsam possessionem libere appraehendere et appraehensam licite retinere. Ego enim interim, id est donec dictam possessionem habueritis, fateor, et constituto me praefata quo vobis vendo, pro vobis et vestris tenere, et possidere, seu quasi, volens et consentiens, quod vigore horum verborum et ex juris dispositione, aut alias ipsa possessio in vos et vestros tradita censetur ac si per me vobis tradita extitisset realiter et de facto. Praeterea, ex causa praefata, et alias omni meliori modo do cedo et mando vobis, et vestris omnia Jura, et acciones quascumque mihi competentes in praefatis quae vobis vendo contra quascumque personas bona et res ratione et occasione eorundem quibus iuribus, et actionibus cessis possitis vos et vestris uti, agere, et experiri in iudicio et ex dia iudicium, ac caetera facere quae ante huiusmodi venditionem ego facere poteram. Ego enim facio et constituo vos et vestros in his dominos et procuratores ut in rem vestram propriam ad faciendum inde de praefatis vestra libitum voluntatis, Salvis tamen semper in et super praefatis censibus, et aliis iuribus dominicalibus domini superius expressi, et salvo in quam laudimio inde praefatis solvere competenti. Pretium vero huiusmodi venditionis est triginta libras Barcinonenses, et ideo renunciando exceptioni dicti pretii sic non conventi, et legi qua deceptis ultra dimidium justii pretii subvenitur ac exceptioni de dolo et in factum actioni, omnique alii juri rationi, et consuetudini his obstantibus quovis modo, dono et remitto vobis, et vestris cum presenti si quid praefata plus modo valent, aut a modo valebunt pretio antedicto. In super, convenio et bona fide promitto praefata facere vos et vestros habere, et perpetuo possidere contra cunctas personas, tene-rique de firma, et legali evictione ac legitima deffentione praefactorum semper et in omni, et quocumque tempore et casu, ac eventu cogitato, et incogitato, tam in jure, quam in facto quomodocumque, et qualitercumque eveniente et contingente, et de restitutione omnium missionum sumptuum damnorum, et interesse, quo inde pro praefatis sustineritis tam in litte, quam extra litte, super quibus solo simplici verbo vel solo simplici juramento credatur. Et ut tutius caveatur dono vobis dicto emptori, et vestris in fidejussores Salvadorum Corominas agricola heredem mansi Corominas parrochia Sanctae Columbe de Centelles, fratrem meum, et Vincentium Gurri agricola heredem mansi Gurri parrochia Sancti Genesii de Taradell cognatum meum omnes dicte Vicensis diocesis, et utrumque insolidum presentes, qui mecum et sine me ac insolidum ad praefata et infrascripta omnia et singula firmiter tenebuntur. Ad hoc dicti fidejussores his presentes, laudantes praefata acceptantes que in nos sponte onus dictae fideiussionis promittimus vobis dicto emptoris et vestris, quod una cum dicta principali nostra et sine ea \ac insolidum/ tenebimur vobis, et vestris de evictione praefactorum per dictam principalem nostram vobis venditorum, et de aliis omnibus et singulis per eam vobis supra promissis, eaque cum dicta principali nostra et sine ea \ac insolidum/ attendemus, et complebimus, complerique et attendi faciemus, pro ut supra continetur. Et pro his complendis obligamus omnes scilicet parrochialis et fidejussores omnia, et singula bona, et jura nostra, et cuiuslibet nostum insolidum mobilia, et immobilia

habita ubique, et habenda etiam quovismodo, et iure privilegiata, renunciantes beneficio novarum constitutionum, dividendarum ac cedendarum actionum, et consuetudini Barchinonae loquenti de duobus vel pluribus insolidum se obligantibus, et ego dicta mulier, quia sum certiorata ad plenum de iuribus meis per notarium infrascriptum renuntio beneficio Valleyanie senatus consulti in favorem mulierum introducto, et auctenticae incipienti, “si qua mulier” posita C ad Valleyanum dotique et sponsalatio, ac aliis iuribus et creditis meis hypothecarum seu obligationum mearum, quae habeo, et habere debeo in hereditate, et bonis, quae fuerunt dicti quondam viri mei, et nos dicti fideiussores renuntiamus legi dicenti quod prius conveniatur principalis quam fideiussor et alii dicenti quod, sublato principali, tollatur accessorium et omnes tam principalis, quam fideiussores, renuntiamus legi dicenti delatione iuramenti ante sui praestationem posse revocari, et non valere omnique alii juri rationis, et consuetudini his obviantibus quavis modo et legi generalem renuntiationem prohibenti, et ut praefata majori gaudeant firmitate non vi, nec dolo sed sponte, juramus in animas nostras ad dominum Deum et eius Sancta quatuor evangelia, manibus nostris corporaliter tacta, ea attendere, et complere, ac in nullo contrafacere vel venire quavis ratione seu causa. Hoc igitur omnia, et singula pro ut dicta sunt supra facimus, pacissimum, et promittimus nos omnes principalis scilicet et fiaejussores vobis dicto emptori et vestris necnon notario infrascripto uti publicae personae pro quibus intersit recipienti, et stipulanti. Ad haec ego dictus Josephus Vila emptor praefatus huiusmodi venditionem cum pacto et conditione praefatis mihi supra factam accepto. Actum Ut Supra.

Testes sunt infrascripti.

Item alio instrumento ego dicta Francisca Gurri et Corominas venditrix praefata, firmo apocham vobis, dicto Josepho Vila emptori prefato presenti, de dictas triginta libris Barcinonensibus pro pretio dictae venditionis. Modus vero solutionis dictarum triginta librarum Barcinonensium fuit et est talis quoniam eandem quantitatem habui et recepi, a vobis in paecunia numerata realiter et de facto in notarium et testium infrascriptorum presentia. Et ideo renunciando exceptioni paecunia praefata non recepta et omni alii juri sibi circa haec juvanti, in testimonium praemissorum hanc firmo vobis apocham de soluto. Actum ut supra.

Testes sunt Hyacintus Homs scriptor, et Michael Mata juvenis lanae parator ambo in villa Sta. Columba de Centelles degentes, et quia dicta Francisca Gurri et Corominas scribere nescit, pro ea, et de sua voluntate hic se subscripsit dictus Hyacintus Homs Testis.¹

Per dita Francisca Gurri y Corominas, qui diu no sap escriurer, Jacinto Homs testimoni predit.

Salvador Corominas predit; Visens Gurri predit

Joseph Vila predit

Michael Casanovas notari dictos contrahentes cognoscens.

1. Segueixen els afegits que ja hem incorporat al seu lloc, degudament salvats pel notari.

9 de març de 1758

COMPTES QUE FA FRANCISCA GURRI I. COROMINA AL TUTORS TESTAMANTARIS DEL SEU MARIT JACINT GURRI

ABEV, ANV-608 (notari Ignasi Coromines, manual de 1758), f. 157-158.

En la ciutat de Vich en nou dies del mes de mars, del any de nativitat de nostre Señor Jesu-chryst, de mil set cents cinquanta y vuyt.

Salvador Coromina pagès, hereu del mas Coromina de la parròquia de la vila de Sta. Coloma de Centellas, y Vicens Gurri pagès hereu del mas Gurri de la parròquia de St. Genis de Taradell, los dos del bisbat de Vich, tutors y en son cas y temps curadors de las personas y béns dels fills, y hereus de Jacintho Gurri pagès lo die de son òbit masover del mas Savell de la parròquia de St. Andreu de Tona del dit bisbat, elegits y nomenats ab son testament, que firmà en poder del Rt. Pau Vall prevere y vicari de dita parròquia de Tona als quatre dias del mes de abril del any mil set-cents cinquanta quatre en dit nom, de nostra libera voluntat regoneixem a Francisca Gurri y Coromina viuda del dit Jacintho Gurri present, y per ella, y altres que convinguia lo notari infrascrit acceptant y estypulant, que nos ha donat verdader y leal compte de tot lo per ella, com a thenutària per son dot, esponsalici, y altres crèdits seus de la universal heretat, y béns, que foren del dit son marit cobrat, y pagat, y de tot lo demás de què estava obligada donar-nos rahó, y senyaladament dels mobles, alajas, y demás efectes que quedaren a càrrech seu, y foren per ella, y nosaltres en dits respective noms descrits en lo inventari que prengueren seguida la mort del dit Jacintho Gurri en poder de Miquel Casanovas notari públich de dita vila de Centellas, als nou dias del mes de maig del dit any mil set-cents cinquanta quatre. Del quals compte individualment se fa relació en lo estat de càrrech y date, extret en quant a la data de las notas, y recibos del llibre portava per lo referit intent, lo tenor del qual es lo seguent:

Memorial del cobrat per Francisca Gurri y Coromina per rahó de bestiar, fruyts, y altres cosas vengué de la herència de Jacintho Gurri son marit, y tenia ella encarregats en inventari, y pagà respectivament, com consta ab las notas, y recibos, que estan en lo llibre, del qual se ha format lo present Memorial.

Carrech

Primo se fa càrrech per lo valor de vint y quatre ovellas, y un borrech vengué per cinquanta lliuras	50 Ll.
Ítem per lo valor de una burra, y un polli, que vengué per dotze lliuras	12 Ll.
Ítem per lo valor de una euga vengué per vint y dos lliuras	22 Ll.
Vuit sous	8 s.
Ít. per lo valor de un parell de bous venut per trenta set lliuras tretze sous	37 Ll. 13 s.
Ít. per lo valor dels anyells se vengueren per preu de tretze lliuras	3 Ll.

Ít. per lo valor de catorse quarteras de.. venudas per trenta sinch lliuras	35 Ll.
It per lo valor de sinch quarteras mes de venuda per tretze lliuras deu sous	13 Ll. 10 s.
Ít. per valor de altre burra ab sa albarda venuda per devuyt lliuras	18 Ll.
Ít. per lo valor de tres segins venguts per sinch lliuras deu sous	5 Ll. 10 s.
Ít. per lo valor de un parol de aram dolent per una lliura	1 Ll.
Ít. per lo valor de una jupa usada per nou sous	9 s.
Ít. per lo valor de dos quarteras sis cortans llagum vengut per sinch lliuras deu sous	5 Ll. 10 s.
Ít. per lo valor de dos fangas vellas, un axadell, y un parell de orallons vengut per dotse sous y tres diners	12 s. 3 d.
Ít. per una arada venguda per deu sous	10 s.
Ít. per lo preu resultà de la venda de una part de terra feta per trenta lliuras	30 Ll.
Ít. per lo valor de quatre trujas y sinch nodrissos venuts per vint y vuyt lliuras quinse sous	28 Ll. 15 s.
Ít. per lo que cobrà de Vicens Gurri en paga dels drets pertanyents al dit Jacintho son marit sinquanta lliuras	50 Ll.
Ít. per lo valor de disset quarteras sis cortans de blat venut per quaranta set lliuras sinch sous	47 Ll. 5 s.
Ít. per lo valor de dos quarteras sis cortans espeltor vengut per tres lliuras quinse sous	3 Ll. 15 s.
	347 Ll. 17 s. 3 d.

Data

Primo dona en data per lo que pagà al Rt. rector y obrers de la parròquia de Tona per los motius expressats en los llibres una lliura deu sous	1 Ll. 10 s.
Ít. per lo que pagà per las expensas funerals del dit son marit com consta en dit llibre, catorse lliuras disset sous	14 Ll. 17 s.
Ít. per lo que pagà al metge per visitas set lliuras deu sous.	7 Ll. 10 s.
Ít. per lo que pagà per los gastos per replegar la anyada y de soldada de mossos, com per menor consta en dit llibre sinquanta una lliuras un sou y sis diners	51 Ll. 1 s. 6 d.
Ít. per las tres quarteras de blat que pagà per las mateixas que devia lo defunt, com consta en dit llibre catorse lliuras	14 Ll.
Ít. per lo que pagà per la soldada a un mosso, quatre lliuras deu sous	4 Ll. 10 s.
Ít. per lo que pagà per la recordansa feta per la ànima del defunt dos lliuras dotse sous y quatre diners	2 Ll. 12 s. 4 d.
Ít. per lo que pagà per censos a las pabordias com consta en dit llibre catorse lliuras	14 Ll.
Ít. per lo que pagà per lo arrendament de la masoveria de son marit trenta sinch lliuras	35 Ll.
Ít. per lo que pagà de censos com consta en dit llibre sis lliuras tres sous	6 Ll. 3 s.

Ít. per lo que pagà per lo Rl. ... y salari de justícia com consta en dit llibre vint y una lliura onse diners	21 Ll.	11 d.
Ít. per lo que pagà al apothecari per medicinas com consta en dit llibre setse lliuras	16 Ll.	
Ít. per lo que pagà per tallas com consta en dit llibre quatre lliuras nou Sous y sinch diners	4 Ll.	9 s. 5 d.
Ít. per lo que pagà per censos, com consta en dit llibre, tretse lliuras disset sous y quatre diners	13 Ll.	19 s. 4 d.
Ít. per lo que pagà per medicinas com consta en dit llibre sinch lliuras	5 Ll.	
Ít. per lo que pagà per pensions del censal feya son marit com consta en dir llibre vuyt lliuras tres sous	8 Ll.	3 s.
Ít. per lo que pagà per obras necessarias feu a la casa com consta en la fe dels mestres en dit llibre noranta lliuras onse sous y sis diners	90 Ll.	11 s. 6 d.
Ít. per lo que pagà a Francesch Casanova per lo treball de bàtrer una lliura dotse sous y tres diners	1 Ll.	12 s. 3 d.
Ít. per lo que gastà per vestir lo fill deu lliuras tres sous	10 Ll.	3 s.
	322 Ll.	12 s. 5 d.
Càrrech	374 Ll.	17 s. 3 d.
Data	322 Ll.	12 s. 4 d.
Resta devent	52 Ll.	5 s.

Los quals comptes calculats y examinats una y més vegadas resulta per ells, que lo cobrat per la dita Francisca Gurri y Coromina importa tres-centas setanta-quatre lliuras disset sous y tres diners, y lo pagat tres-centas vint y dos lliuras dotse sous y tres diners; axí que se evidencia quedar la dita Francisca Gurri y Coromina debitoria per més cobrat, que pagat en sinquanta dos lliuras sinch sous; las quals de voluntat nostra sede= esto és, trenta lliuras per satisfacció de las mateixas que lo dit Jacintho Gurri son marit ab lo calendat son testament li deixà y llegà per lo cas de convolar ella en segon matrimoni, com ho espera ab Joseph Moret parayre del lloch de St. Pere de Roda, y las restants vint y dos lliuras sinch sous per cumpliment de la mitat de las sinquanta lliuras que lo dit Jacintho Gurri feu de creix a la referida Francisca ab los capítols per ocasió de son matrimoni firmats en poder del dit Miquel Casanovas notari als disset dias del mes de desembre del any mil setcents quaranta-sis= La qual mitat diu elegir la dita Francisca per no haver de acceptar lo tot del dit creix, y prestar caució per restituir aquell si de voler tenir pròpia sua la dita mitat tant en la propietat com en lo usdefruyt. Y diu a cumpliment com de las restants dos lliuras quinse sous ne fasse donació als hereus del dit Jacintho Gurri. Y així mateix regoneixem a la dita Francisca Gurri que per real, y verdadera entrega antes de la firma de la present escriptura nos ha entregat totas las robas, mobles, alajas, y demás efectes continuats en lo sobre calendat inventari a excepció dels que ha alienat y estan descrits en lo sobre insertat memorial, com y també nos ha entregat lo llibre dels comptes de la dita sa administració, y los recibos, y los demás papers que per la justificació de aquells condueixen també per real entrega antes de la firma de la present escriptura. Y renunciants a la excepció del compte no examinat, error del càlcol, cosa no rebuda, y a altre qual-

sevol dret y lley de nostre favor, fem y firman a la dita Francisca Gurri, y a sos successors difinició, y absolució de dits comptes, y de la dita sa administració, ab pacte no més demanar cosa alguna mediant Aquiliana estypulació, y sunseguintse la deguda acceptació. Y prometem no demanar-li nova redicció de dits comptes, ni per rahó dels sobre expressats convenir-la en judici ni fora de ell. Fent-la com la fem perpètua Analogista, y pacte firmíssim de no més demanar ab solemne estypulacio en poder del notari infrascrit cancellant totas las obligacions en virtut de las quals pogués ésser convinguda a nova reddició de comptes de modo que a ninguna de ditas parts aprofitar, ni danyar pugan. Y per més validitat y firmesa de totas las ditas cosas las confirmam ab jurament. Y los dits contrahents, coneguts per lo notari infrascrit se firman de mà pròpia; del que fas fe.

Són testimonis Isidro Berenguer pagès de la parròquia de Vich y Joachim Sabater escrivent en Vich resident y Anton Portell y Brachs notari ciutadà de Vich, qui com a substitut de Ignasi Coromina y Bosch de Platraver notari públic ocupat a altres importàncias fuy present a las ditas cosas= Salvador Coromina pagès= Visens Gurri pagès.

6

9 de març de 1758

CAPÍTOLS MATRIMONIALS DE JOSEP MORET AMB FRANCISCA GURRI I COROMINA.

ABEV, ANV-608 (notari Ignasi Coromines, manual de 1758), f. 159-160.

En la ciutat de Vich, en nou dias del mes de mars, del any de nativitat de nostre Señor Jessuchryst de mil set cents cinquanta vuyt.

En nom de Déu sia amen.

Per rahó del matrimoni que mediant la divina gràcia del Esperit Sant se ha concordat per y entre Joseph Moret parayre del lloch de St. Pere de Roda bisbat de Vich, fill legítim y natural de Joseph Moret també parayre de dit lloch de Roda y de Margarida Moret, y Coma cònjuges defunts de una part y Francisca Gurri y Coromina viuda de Jacintho Gurri pagès lo die de son òbit masover del mas Savell de la parròquia de St. Andreu de Tona bisbat de Vich, filla legítima y natural de Jaume Coromina pagès hereu del mas Coromina de la parròquia de la vila de Sta. Coloma de Centellas del mateix bisbat, y de Maria Coromina y Banyeras cònjuges defunts, de part altre; són estats firmats los capítols y pactes següents.

Primerament la dita Francisca Gurri y Coromina fent las cosas infrascritas de consentiment de diferents parents seus dóna y constitueix en dot sua al dit Joseph Moret esdevenidor marit seu: de una part cent cinquanta lliuras barcelonesas dos caixas que ella dita Francisca Gurri, y Coromina constituí en dot a dit Jacintho Gurri son primer marit ab los capítols per ocasió de son matrimoni firmats en poder de Miquel Casanova notari de la vila de Centellas, als diset dias del mes de desembre del any mil setcents quaranta sis, y que efectivament per lo dit Jacintho Gurri foren cobradas mediant lo encarregament, que per pagar aquellas firmà a son favor Salvador Coromina pagès hereu del mas Coromina de la parròquia de dita vila de Centellas, germà de la dita Francisca y debitor del referit dot ab acte

rebut en poder de Miquel Saura not. públic de Vich, als catorse dias del mes de juny, del any mil setcents quaranta nou; la restitució del qual dot te lloch per ésser finit lo dit primer matrimoni; y ésser pactada per dit cas ab la calculada constitució dotal: Ítem li constitueix cinquanta dos lliuras sinch sous barcelonesos, las mateixas que té efectivas ella dita Francisca y ha cobradas sobre los béns del dit son primer marit per los motius expressats en la difinició de comptes, que los tutors, y curadors de las personas, y béns fills y hereus del dit son primer marit li han firmada en poder del notari infrascrit lo die present: Y així mateix li constitueix vuytanta set lliuras quinse sous barcelonesos, las mateixas que te efectivas ella dita Francisca resultadas dels beneficis que per rahó de la thenuta dels béns de son marit ha fet ab los fruïts, que en lo temps de dita sa thenuta ha percibit. Volent que lo dit marit seu esdevenidor demane y còbria la dita sua dot, y los fruïts de aquella seus propis facse per millor suportar los càrrechs del present matrimoni; Lo qual finit, y en tot altre cas que restitució de dot tinga lloch, ella y los seus recobren salva la propietat de la dita sua dot. La qual constitució dotal fa ab cessió de tots drets, y accions, constitució de procurador com en cosa pròpia, clàusula de intima, y altres necessàrias y ab promesa que la present constitució dotal, y demés cosas sobreditas tindrà per vàlidas, y contra aquellas no vindrà per alguna causa, o rahó, baix obligació de tots sos béns y drets, mobles e immobles haguts y per haver, ab totas renunciacions necessàrias, y convenients, y ab jurament llargament.

Ítem lo dit Joseph Moret accepta la constitució dotal per la dita Francisca Gurri y Coromina esdevenidora muller sua ab lo antecedent capítol feta de las cosas en aquell expressadas. Y atenent, que la dita Francisca esdevenidora muller sua té poch dot, de modo que finit lo present matrimoni no podia esperar mantenirse decentment ab la restitució de aquell, ni contractar altre matrimoni ab persona de suficients convenièncias, per só lo dit Joseph Moret de son grat, y certa sciència dóna a la dita esdevenidora muller sua cent vint y sinch lliuras barceloneses, que vol tinguia salvas sobre los béns de ell dit Joseph Moret a modo de augment de dot de ella dita Francisca, y que púguia cobrar la dita Francisca seguida la mort de ell dit Joseph Moret, y en altre qualsevol cas, que solució de dot tinguia lloch, a fi que finit lo present matrimoni tant quant sobreviura la dita Francisca, las puga usufructar com a cosa pròpia; seguida emperò la mort de la dita Francisca las ditas cent vint y sinch lliuras donadas, tórnian al hereu universal de ell dit Joseph Moret, ó a qui altrement ell haurà disposat. Y així mateix promet ell dit Joseph Moret a la dita Francisca esdevenidora muller sua, que la sobredita dot, que li ha constituïda, li restituirà en tot cas que restitució de dot tinguia lloch, ab las mateixas pagas y solucions, que constarà aquella ésser rebuda. Y totas las sobreditas cosas promet aténdrer y cumplir, sens dilació, ni escusa alguna, ab lo acostumat salari de procurador, restitució y esmena de tots danys y gastos, y ab obligació de tots sos bens y drets mobles e immobles haguts y per haver, ab totas renunciacions necessàrias y convenients. Y promet, y jura corporalment, y solemne, que totas las sobreditas cosas tindrà per vàlidas, y que no las revocarà per rahó de ingratitud, pobresa, necessitat, o ofensa, ni per altre qualsevol causa o rahó. Renunciant a la lley tal revocació permetent, y a qualsevol altre, que sia a son favor. Y la dita Francisca Gurri y Coromina accepta las cosas demunt ditas.

Ítem lo dit Joseph Moret: firma àpocha a la dita Francisca Gurri y Coromina esdevenidora Muller sua present de cent quaranta lliuras barcelonesas, dos caixas ab sas robas y vestits, que són per las sinquantas dos lliuras sinch sous, y vuytanta set

lliuras quinze sous, que juntas componen las ditas cent quaranta lliuras, que per las referidas sumas particulars, junt ab ditas caixas, robas, y altre quantitat la expressada Francisca Gurri y Coromina se constituí en dot sua, ab lo primer dels capítols precedents. Lo modo de la paga y entrega respective de ditas cosas és, que aquellas cobra, esto és ditas cent quaranta lliuras en diner comptant, en presència del notari y testimonis infrascrits; las ditas emperò caixas, y robas per real, y verdadera entrega a sas voluntats. Y així renunciant a la excepció del diner, y demés cosas demunt ditas no rebudas, y a altre qualsevol dret de son favor; en testimoni de ditas cosas, firma àpocha de ditas cosas pagadas, y entregadas, y promesa de no demanar-las.

Finalment las ditas parts lloant, y aprobant los sobrescrits capítols, y cada una de las cosas ab aquells convingudas convenen y prometem recíprocament entre si, y per ells y altres de qui sia interès, lo notari infrascrit acceptant, y estypulant, tots els sobrescrits capítols, y cosas en cada un de aquells contengudas aténdrer, y cumplir, així com en ells se conté, y ab las mateixas declaracions, pactes, renunciacions y clàusulas, en cada un de aquells (als quals se refereixen) llargament expressadas. Y los dits contrahents, coneguts per lo notari infrascrit lo dit Joseph Moret se firma de mà pròpia, y per no saber la dita Francisca firma de sa voluntat altre dels testimonis infrascrits, del que fas fe.

Són testimonis Isidro Berenguer pagès de la parròquia de la present ciutat de Vich, y Joachim Sabater escrivent en Vich resident, y Anton Portell, y Brachs notari Real ciutadà de Vich, qui com a substitut de Ignasi Coromina y Bosch de Platraver notari públic de Vich, ocupat a altres importàncias, fuy present a las ditas cosas.

Per dita Francisca Gurri Joachim Sabater Testimoni
signat: Joseph Moret.

7

12 d'abril de 1760

CONTRACTE DE APRENENTATGE DE SALVADOR GURRI AMB L'ESCUPTOR ANTONI REAL I VERNIS.

ABEV, ANV-610 (notari Ignasi Corominas, manual de 1760-1761.), f. 118v-119v.

En la ciutat de Vich als dotze dias del mes de abril any de la Nativitat del Señor de mil set cents sexanta.

Salvador Gurri fill legítim y natural de Jacintho Gurri pagès en lo die de son òbit habitant en lo mas Savell de la parròquia de Sant Andreu de Tona bisbat de Vich de edat de onse anys complerts, de ma espontànea voluntat y certa ciència, fent estas cosas ab authoritat consentiment y en presència de Vicens² Gurri de munt pagès hereu del mas Gurri³ \de munt/ de la parròquia de Sant Genís de Taradell

2. Segueix, anulat, *de*.

3. Segueix crida que remet a afegit a final del document.

del dit bisbat de Vich y de Salvador Corominas pagès de la parròquia de Sta. Coloma de Sentelles del dit bisbat, tutors y en son cas, lloch y temps curadors meus y de mos béns, presents y abaix consentits, per temps de set anys que comensaran a córrer lo dia present en avant me subjecto per apranent del infrascrit offici y affirmo ab Anton Real esculptor ciutedà de Vich, present, a effecte de apèndrer lo dit offici de esculptor ab ell y altrament de servir de servir a ell y sa família en assumtes lícits y honestos, de dia y de nit, segons ma possibilitat, prometent al dit Anton Real que en tot dit temps li seré fiel leal y humil Procurant-li totas convenièncias y evitan-li tots los danys que tindrè possibilitat de remediari, y que no me apartaré de sa casa y ensenyansa sens llicència sua, ab facultat que li dono per lo cas de fer jo lo contrari de poder-me reduhir en ella ab ausili de qualsevol oficials Reals o per los altres medis que seran manaster. Prometen-li així mateix que a la fi del dit temps recompensaré al dit Anton Real tots los dias que hauré estat⁴ \absent de sa casa eo hauré estat/ desganat en la mateixa casa sua en esta forma, a saber, en dos dias per cada un dia que per rahó de fuga hauré haure estat absent e o bé desganat en la mateixa casa del dit Anton Real, y dia per dia dels que ab llicència sua hauré estat absent de sa casa. Y per lo cas de fuga y de no voler per ningun medi restituhir-me a la dita sua casa y recompensar ma ausència passada en lo modo pròximament dit prometo a les horas pagar-li la despesa del temps en que⁵ \anteriormente/ hauré habitat en sa casa, a rahó de un sou y sis diners per cada un dia y tot lo referit prometo cumplir sens dilació ni excusa alguna ab lo acostumat salari de procurador restitució y esmena de tots danys y gastos que tal volta se ocasionaran, per la liquidació y prova dels quals deferesch a la simple paraula del dit Anton Real y al jurament que la confirme. Y per més seguretat y cumpliment de las cosas obligo al dit Anton Real tots los béns y drets meus mobles e immobles haguts y per haver ahont se vulla renunciand al benefici de la menor edat, facilitat e ignorància, sesió y restitució *in integrum* o altre demanant, y a tot y qualsevol⁶ altre dret y lley que sia de mon favor y a la que prohibeix la general renunciació. Y present lo dit Anton Real acepta lo dit Salvador Gurri per dexeble meu y li prometo que durant dit temps lo mantindrè sa y malalt de tots aliments⁷ necessaris y segons estil de esta ciutat y li ensenyaré en quant jo millor sabré lo dit mon offici de esculptor y per cumpliment de ditas cosas obligo al dit Salvador Gurri y als seus tots meus bens y drets mobles e immobles haguts y per haver, renunciand a qualsevol dret y lley de mon favor. Y los dits Vicens Gurri de Munt y Salvador Corominas tutors predits per lo pare del dit Salvador Gurri elegits ab son últim y vàlido testament rebut en la escribania de Tona, die, mes y any en aquell contenguts a estas cosas presents y a ellas per lo dit Salvador Gurri de llur consentiment fetas aprobam, ratifican y confirman y a aquellas expressament consentim. Y tots los dits contrahents coneguts per lo notari infrascrit de mà pròpia de sota es caigueran del que fas fe⁸.

4. Segueix crida que remet a afegit a final del document.

5. Segueix crida que remet a afegit a final del document.

6. Segueix, anulat, *altre demanant y atos y qualsevol*.

7. Segueix, anulat, *de esta ciutat*.

8. Segueixen els afegits esmentats, i la clàusula de salvament d'aquests afegits i d'anulació dels fragments anulats: = (*) *de munt = Y absent = de sa casa eo haure estat = anteriormente = en lo = valen las antecedents addicions = y no valen los borrats = de Acte demanant a tot y qualsevol de esta ciutat = Del que fa fe lo Nott. Infrtit.*

Testimonis són Anton Casanovas cirurgià ciutadà de Vich y Fèlix Rovira escrivent de Vich.

Salvador Gurri = Anton Real esculptor = Vicens Gurri

Salvador Corominas.

Ignasi Coromina y Bosch de Platraver notari.

8

24 de gener de 1776

FRANCISCA MORET Y COROMINAS ANOMENA PROCURADOR AL SEU FILL SALVADOR GURRI, MESTRE ESCULTOR

ABEV, ANV-746 (Manual de 1776 del notari Josep Saura), f. 42.

Die vint y quatre del mes de Janer del any de la nativitat del Señor de mil setcents setanta y sis en la ciutat de Vich.

Jo Francisca Moret, y Corominas viuda dexada en segonas núpcias de Joseph Moret parayre del lloch de Sant Pere de Roda del bisbat de Vich, y en primeras núpcias viuda deixada de Jacintho Gurri quondam pagès lo dia de son òbit masover del mas Savell de la parròquia de Sant Andreu de Tona del bisbat de Vich, de mon grat, y certa sciència constituesch, y ordeno procurador meu cert, y especial, y per las infrascritas cosas general, de tal manera que la especialitat a la generalitat no deròguia ni al contrari a Salvador Gurri y Corominas mestre esculptor de la ciutat de Barcelona mon fill encara que ausent, com si fos present, pera que per mi y en mon nom puga demanar, cobrar, rèbrer, y haber, y confessar haver hagut y rebut totas y qualsevols quantitats de diner, y summas de diner, mútuos, dèbits, crèdits, depòsits, comandas, commodats, pensions de censos, censals morts y violaris, lloguer de casas, y terras, preus de qualsevols vendas fetas del tot, o part dels béns que foren de dit Jacintho Gurri quondam primer marit meu, y altres qualsevols cosas que se me seguian en qualsevols noms y per qualsevols causas y rahons, y de lo que cobrarà puga otorgar y firmar qualsevols àpocas, cessions, cancellacions y demás cauthelas necessàrias. Ítem y finalment puga comparèixer en qualsevols cúrias y tribunals eclesiàstics y seculars y ahont convinga, y allí tractar, prosseguir, y terminar tots plets y causas activas, y passivas, y passivas principals y appellatòrias, mogudas y movedoras per qualsevol rahó ab qualsevols corrents y personas llargament ab lo sòlit y acostomat curs de ellas, y ab las facultats expressas de jurar de calumnia, y altrament qualsevols caucions juratòrias, y fidejussòrias prestar clams y reclams, exposar execucions qualsevols, instar qualsevols escripturas donar y presentar, y totas altrás cosas fer, y exercir que cerca los plets y lo amplíssim curs de ells com esta dit se requiescan necessàrias segons lo estil dels llochs ahont se seguescen, sens limitació alguna, y ab poder per plets solament una y més vegadas de substituhir y los substituïts revocar y, finalment y generalment, totas altrás cosas executar, las quals personalment jo podria fer. Prometent assistir en judici, y lo judicat pagar y tenir per ferma y agradable tot so, y quant per dit mon procurador constituït, y tal vegada per ell substituïdors serà fet, y de no revocar-ho, sots obligació de tots mos béns, y ab tota renunciació de dret y fet.

Fet en Vich dia mes, y any sobredits.

9

29 de octubre de 1784.

JOSEPH MORET I COROMINA, JOVE ESCULTOR, (GERMANASTRE DE SALVADOR GURRI I COROMINA) FA ÀPOCA DE L'HERÈNCIA DE LA SEVA MARE.

ABEV. ANV-1425 (notari Antoni Portell i Brachs, manual de 1784), f. 276v-277.

En al ciutat de Vich en vint i nou dias dels mes de octubre del any de la nativitat de nostre Senyor de mil set-cents vuitanta-quatre.

Joseph Moret jove escultor, resident en Barcelona, fill legítim y natural de Joseph Moret paraire del lloch de St. Pere de Roda bisbat de Vich y de Francisca Moret y Coromina segona muller sua, de ma llibera voluntat, regonesch a Jaume Moret paraire del dit lloch fill del primer matrimoni del dit Joseph Moret y hereu seu universal, absent, que en lo modo que baix se dirà, me ha pagat y respectivament entregat cent trenta quatre lliuras y sis tovallons; y són esto es vuitanta quatre lliuras, tretze sou y quatre diners, per la tercera part de las doscentas sinquanta quatre lliuras, que restan francas de la herència de la dita Francisca. Moret mare mia, de qui so hereu universal, junt ab lo dit Jaume Moret y Salvador Gurri, fill de la mateixa Franca. y de Jacintho Gurri son primer marit, instituïts per ella, ab son testament que firmà en poder del reverent rector del dit lloch de Roda als⁹ \als disset octubre del any mil set-cents setanta vuit/, compresas no sols ab ditas doscentas sinquanta quatre lliuras, las dos centas setanta sis lliuras que lo nomenat mon pare cobrà, del dot que la dita mare mia li constituí ab los capítols, firmats per ocasió de son matrimoni en poder de Ignasi Coromina y Bosch de Plataver notari públic de Vich, als nou mars, del any mil set cents sinquanta vuit y que ell confesà haver cobrat mediant 2 àpocas que firmà, la una a continuació dels cridats capítols y la altre en poder de Anton Portell y Brachs notari infrascrit, als 14 de febrer del any mil set cents sexanta hu, si també compresas catorze lliuras, que lo dit Salvador Gurri deu per compliment dels crèdits que corresponian a la dita mare nostra, sobre los béns del nomenat son primer marit, de qui es hereu lo referit Salvador. Y deduïdas de la dita quantitat líquida de herència sis lliuras per la caritat de vint missas de sis sous quiscuna, que la repetida mare mia disposà celebrar-se ab dit testament, y trenta lliuras, de què ab lo mateix seu prellegat al dit Salvador. Vint y sinch lliuras són per la paga del llegat de semblant quantitat a mi fet per lo dalt dit Josep Moret mon pare, ab son testament, que firmà en poder del dit reverent rector del lloch de Roda, als¹⁰ \vint-y-sis maig del any mil set-cents setanta/, y las restants vint y sinch lliuras, són per semblants que lo dit Jaume Moret mon germà de part de pare, me ha volgut donar graciosament y per suple-

9. Segueix crida que remet a afegit al final del document.

10. Segueix crida que remet a afegit al final del document.

ment de paga de qualsevol altre quantitat, que jo pogués preténdrer y demanar, sobre los béns seus y los que foren dels nomenats pare y mare meus, per las ditas, o altres qualsevols causes o motius. Lo modo de la paga y entrega respective de la sobredita quantitat y cosas és que aquellas he rebuda del dit Jaume Moret, esto és las ditas cent trenta quatre lliuras, tretze sous y quatre diners, en diner comptant en presència del notari y testimonis infrascrits, per mans de tercera persona que diu pagar-las per recomandació del expresat Jaume Moret, y la caixa y robas dalts individuadas, semblanment las he rebudas d'ell per real y efectiva entrega antes de la firma de la present escriptura. En testimoni del que firmo àpoca de la dita quantitat y demés cosas per mi cobradas, y promesa de no més demanar-las. Y lo nomenat otorgant, conegut per lo notari infrascrit, se firma de mà pròpia i del que fas fe.¹¹

Són testimonis lo reverent Albert Portell y Sorts prevere, y Thomàs Portell notari, en Vich residents

Josep Moret

Anton Portell y Brachs Nott.

Bibliografia

CID PRIEGO, Carlos. «Un retablo de Salvador Gurri en Villanueva y Geltrú». *Boletín de la Biblioteca-Museo Víctor Balaguer*. Año 1957-58, f. 99-112.

— «Retablos y altares barceloneses de Salvador Gurri». *Cuadernos de Arqueología e historia de la Ciudad*. Vol. II (1961), f. 115-140.

— «Notas Biográficas sobre el escultor Salvador Gurri». *Archivo Español del Arte*. Vol. XXXIX. Año 1961, f. 107-134.

ELIES, Feliu. *L'escultura catalana moderna*. Vol. II: «Els artistes». Barcelona: Editorial Barcino, 1928.

FONTBONA, Francesc. «Salvador Gurri, un escultor barroc nat a Tona». *Programa Festa Major Tona*, agost de 1977.

LLEOPART, Amadeu; PUIGFERRAT, Carles. *Per conèixer l'escultor Salvador Gurri* (Tona, 1749 - Barcelona, 1819). Tona, desembre de 1999.

MARTINELL, Cèsar. «Arquitectura i Escultura Barroques a Catalunya». A: *Monumenta Cataloniae*. Vol. XII. Barcelona: Alpha, 1963.

PLADEVALL, Antoni. «Un tonenc il·lustre: Salvador Gurri, escultor barroc». A: *Tona. Mil cent anys d'història*. Vic: Eumo Editorial, Ajuntament de Tona, 1990.

TRIADÓ, Joan-Ramon. *Història de l'art català*. Vol. V: «L'època del barroc s. XVII-XVIII». Barcelona: Edicions 62, 1984.

11. Segueixen les dues addicions que hem inserit, i la clàusula de salvament de les addicions: *valen las addicions anteriors, de què lo notari infrascrit fas fe*.